

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

GREEN ECONOMY AND DEVELOPMENT

Social, Economic, Technological, Scientific and Popular Science Journal

2026-YIL / SENTABR /
9-SON, IV-QISM

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, sentabr.
IV-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdulkarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy
jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA TARKIBIY SILJISHLAR INTENSIVLIGI VA ULARNING IQTISODIY O'SISH SIFATIGA TA'SIRI	14
Muxamedov Sanjar Husnutdin o'g'li	
KICHIK BIZNESDA YUQORI QO'SHILGAN QIYMATLI SANOAT MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILLARI	21
Ergashev Ulug'bek Karimovich	
SOLIQ ISLOHOTLARI SHAROITIDA SOLIQ STAVKALARINING O'ZGARISHI VA SOLIQ MA'MURCHILIGINI RAQAMLASHTIRISH SAMARADORLIGI.....	26
Ashirbayev Odilbek Aminbayevich	
MOLIYAVIY BOSHQARUV VA LOYIHALARNI BOSHQARISH INTEGRATSIYASI: LOYIHA XARAJATLARI, MOLIYALASHTIRISH QARORLARI VA LOYIHA NATIJADORLIGI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNING KONTSEPTUAL TAHLILI	32
Abdukarimov Akbar G'anisherovich	
INVESTITSIALARNI JALB QILISHNI EKONOMETRIK BAHOLASH VA PROGNOZLASH.....	37
Almuradov Abdulla	
Aziza Asrorova Oybekovna	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI RAQAMLI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	43
Nashvanov Jasur Mamat o'g'li	
QISHLOQ HUDUDLARIDA AGRAR SOHADA KREATIV TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI.....	48
Qodirova Noiba Maxmud qizi	
TIJORAT BANKLARINING LIKVIDLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	53
Nazirov Ibrohimjon Sodiqjon o'g'li	
ECONOMIC DRIVERS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN'S GRAIN SECTOR.....	58
Gaffarova Sarvinoz Muzaffar qizi	
ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН: ПРОБЛЕМЫ ФИНАНСОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ.....	62
Сунатуллаева Нозима Ботир кизи	
BEHAVIORAL ECONOMICS IN PUBLIC POLICY AND BUDGET CONTROL.....	70
Narmanov Ulugbek	
Rahimova Hosila	
Yangiboyeva Oydin	
O'ZBEKISTON SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA BYUDJET XARAJATLARI VA MOLIYALASHTIRISH MANBALARINING 2017-2026-YILLARDAGI TRANSFORMATSIYASI.....	75
Abdullajonov Umidjon G'ulomjon o'g'li	

O'ZBEKISTON SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA BYUDJET XARAJATLARI VA MOLIYALASHTIRISH MANBALARINING 2017-2026-YILLARDAGI TRANSFORMATSIYASI

Abdullajonov Umidjon G'ulomjon o'g'li
Tashkent international university mustaqil izlanuvchisi
Orcid: 0009-0001-3642-1996

Annotatsiya. Maqolada O'zbekiston sog'liqni saqlash tizimini moliyalashtirishning 2017–2026-yillardagi miqdoriy va tarkibiy transformatsiyasi dasturiy byudjetlashtirish konsepsiyasi asosida tahlil qilinadi. Tadqiqot rasmiy davlat byudjeti parametrlari, sog'liqni saqlash xarajatlari, davlat dasturlari, dori ta'minoti, tibbiyot tashkilotlari, shtat birliklari va Davlat tibbiy sug'urtasi jamg'armasi bo'yicha ma'lumotlarga tayangan. Natijalar jami sog'liqni saqlash xarajatlari 6,7 barobar, dori xarajatlari 10,4 barobar, davlat dasturlari bo'yicha moliyalashtirish esa 33,9 barobar oshganini ko'rsatdi. 2026-yilda mahalliy byudjetlar jami sog'liqni saqlash xarajatlarining 77,3 foizini, Davlat tibbiy sug'urtasi jamg'armasi esa mahalliy byudjetlar tarkibining 90,3 foizini tashkil etishi kutilmoqda. Bu jarayon muassasa saqlash xarajatlaridan xizmat xaridi va maqsadli dasturlarga tomon tarkibiy siljishni ifodalaydi. Biroq yuqori kassa ijrosi va resurslar o'sishi xizmat sifati hamda natijadorlikni avtomatik kafolatlamaydi. Shu asosda xarajatlarni dastur pasportlari, xizmat hajmi, sifat va natija indikatorlari bilan bog'lash, hududiy moliyalashtirishni KPilar orqali baholash hamda baholash natijalarini keyingi byudjet qarorlariga ulash taklif etiladi.

Kalit so'zlar: sog'liqni saqlash xarajatlari, davlat byudjeti, mahalliy byudjet, davlat tibbiy sug'urtasi, dasturiy byudjetlashtirish, davlat dasturlari, moliyaviy samaradorlik.

Аннотация. В статье анализируется количественная и структурная трансформация финансирования системы здравоохранения Узбекистана в 2017–2026 годах на основе концепции программного бюджетирования. Исследование основано на данных об официальных параметрах государственного бюджета, расходах на здравоохранение, государственных программах, лекарственном обеспечении, медицинских организациях, штатных единицах и Государственном фонде медицинского страхования. Результаты показывают, что общие расходы на здравоохранение увеличились в 6,7 раза, расходы на лекарственные средства — в 10,4 раза, а финансирование государственных программ — в 33,9 раза. В 2026 году ожидается, что местные бюджеты составят 77,3% совокупных расходов на здравоохранение, а Государственный фонд медицинского страхования — 90,3% в структуре местных бюджетов. Данный процесс отражает структурный сдвиг от расходов на содержание учреждений в сторону закупки услуг и целевых программ. Вместе с тем высокий уровень кассового исполнения и рост ресурсов автоматически не гарантируют повышение качества услуг и результативности. В связи с этим предлагается увязать расходы с паспортами программ, объемом услуг, показателями качества и результатов, оценивать территориальное финансирование посредством KPI, а также связывать результаты оценки с последующими бюджетными решениями.

Ключевые слова: расходы на здравоохранение, государственный бюджет, местный бюджет, государственное медицинское страхование, программное бюджетирование, государственные программы, финансовая эффективность.

Abstract. The article analyzes the quantitative and structural transformation of healthcare financing in Uzbekistan during 2017–2026 based on the program budgeting concept. The study draws on data on official state budget parameters, healthcare expenditures, government programs, pharmaceutical provision, medical organizations, staffing positions, and the State Health Insurance Fund. The results show that total healthcare expenditures increased 6.7-fold, pharmaceutical expenditures increased 10.4-fold, while financing of government programs increased 33.9-fold. In 2026, local budgets are expected to account for 77.3% of total healthcare expenditures, while the State Health Insurance Fund is expected to account for 90.3% of the structure of local budgets. This process reflects a structural shift from institutional maintenance expenditures toward service purchasing and targeted programs. However, a high level of cash execution and growth in resources do not automatically guarantee improvements in service quality and performance. Accordingly, it is proposed to link expenditures with program passports, service volumes, quality and outcome indicators, assess regional financing through KPIs, and link evaluation results to subsequent budget decisions.

Keywords: healthcare expenditures, state budget, local budget, state health insurance, program budgeting, government programs, financial efficiency.

KIRISH

Sog'liqni saqlashni moliyalashtirish davlatning ijtimoiy majburiyatlarini bajarish, inson kapitalini qo'llab-quvvatlash va aholining tibbiy xizmatlardan foydalanish imkoniyatini ta'minlashning asosiy moliyaviy mexanizmlaridan biridir. Biroq sog'liqni saqlash sohasiga ajratiladigan mablag'lar hajmining oshishi bilan birga ularni qanday taqsimlash, qaysi xizmatlar uchun to'lash va erishilgan natijalarni qanday baholash masalasi ham dolzarblashadi. Zamonaviy adabiyotlarda byudjetlashtirishni tashkilot saqlash xarajatlaridan dastur va natija boshqaruviga o'tkazish zarurati keng asoslangan [1-4]. Sog'liqni saqlashda bu talab yanada muhim, chunki moliyaviy natija klinik va ijtimoiy natija bilan bir xil emas [5,6].

O'zbekistonda so'nggi yillarda sog'liqni saqlashni moliyalashtirish bo'yicha bir nechta parallel islohotlar amalga oshirildi. Dasturiy byudjetlashtirishning umumiy tartibi tasdiqlandi, davlat tibbiy sug'urtasi mexanizmlari kengaytirildi, kafolatlangan tibbiy xizmatlar paketi bosqichma-bosqich shakllantirildi va elektron tibbiy tizimlar rivojlantirildi [7-10]. Mazkur islohotlarning iqtisodiy mohiyatini baholash uchun faqat huquqiy o'zgarishlarni emas, balki byudjet oqimlarining qaysi yo'nalishga ko'chayotganini ham tahlil qilish zarur.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Sog'liqni saqlash tizimini moliyalashtirish samaradorligi, byudjet mablag'larini natijalarga yo'naltirish va tibbiy xizmatlar sifatini moliyaviy mexanizmlar bilan uyg'unlashtirish masalalari so'nggi yillarda davlat moliyaviy boshqaruvi tadqiqotlarining muhim yo'nalishlaridan biriga aylandi. Mazkur yo'nalishdagi tadqiqotlarda sog'liqni saqlash xarajatlarining miqdoriy o'sishi bilan bir qatorda, ularning tarkibiy tuzilishi, resurslarni taqsimlash mexanizmlari va erishilgan natijalar o'rtasidagi bog'liqlikni kuchaytirish masalalariga e'tibor qaratilgan.

Homauni va hammualliflar [1] sog'liqni saqlash tizimi va tashkilotlarida byudjetlashtirish bo'yicha mavjud tadqiqotlarni tizimli tahlil qilib, byudjetni rejalashtirish, resurslarni taqsimlash, xarajatlarni nazorat qilish va moliyaviy boshqaruvning sog'liqni saqlash tashkilotlari faoliyatidagi rolini yoritgan. Schick [2] esa barqaror byudjet siyosatini shakllantirishda davlat xarajatlarini uzoq muddatli ustuvorliklar bilan muvofiqlashtirish zarurligini asoslaydi. Ushbu yondashuvlar sog'liqni saqlash xarajatlarining o'sishini faqat mablag'lar hajmi orqali emas, balki ularning strategik maqsadlarga yo'naltirilishi va natijadorligi bilan birgalikda baholash zarurligini ko'rsatadi.

Natijaga yo'naltirilgan byudjetlashtirish konsepsiyasi Melkers va Willoughby [3] tadqiqotida rivojlantirilgan bo'lib, unda performance-based budgeting mexanizmlarining davlat boshqaruvida qo'llanilishi va byudjet resurslarini natijalar bilan bog'lash talablari tahlil qilingan. White [4] sog'liqni saqlash dasturlarini byudjetlashtirishning o'ziga xos jihatlarini ko'rib chiqib, xarajatlar va dastur natijalari o'rtasidagi bog'liqlikni kuchaytirish zarurligini ta'kidlaydi. Gergen va hammualliflar [5] 28 mamlakatdagi 32 ta dastur misolida natijaga asoslangan moliyalashtirish tizimlarida tibbiy xizmatlar sifati qanday hisobga olinayotganini o'rgangan. Mazkur tadqiqotlar sog'liqni saqlashni moliyalashtirishda kassa ijrosi yoki xarajatlar hajmining o'zi yetarli baholash mezonini emasligini, moliyaviy resurslar xizmat sifati va natijalar bilan bog'lanishi zarurligini ko'rsatadi.

Phelps [6] byudjet cheklovlari sharoitida sog'liqni saqlash tizimida qiymatni baholashda faqat sog'liq natijalariga emas, balki boshqa tegishli qiymat komponentlariga ham e'tibor qaratish zarurligini ko'rsatadi. Leider va hammualliflar [11] davlat sog'liqni saqlash agentliklarida byudjet va ustuvorliklarni belgilash masalasini o'rganib, cheklangan resurslar sharoitida ustuvor yo'nalishlarni aniqlash va byudjet qarorlarini strategik maqsadlar bilan muvofiqlashtirish muhimligini asoslaydi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda dinamik, tarkibiy va taqqoslama tahlil usullari qo'llanildi. Empirik baza sifatida 2017-2026-yillar bo'yicha sog'liqni saqlash xarajatlari, davlat dasturlari va dori vositalariga ajratilgan mablag'lar, 2024-2026-yillar byudjet parametrlari, shuningdek tibbiyot tashkilotlari, shtat birliklari va shifo o'rinlari haqidagi rasmiy ko'rsatkichlardan foydalanildi. 2026-yil ko'rsatkichlari yakuniy ijro emas, tasdiqlangan yoki rejalashtirilgan parametr sifatida talqin qilindi. Jami xarajatlarning dori xarajatlari va davlat dasturlari mablag'lari bilan bog'liqligi Pearson korrelyatsiyasi orqali baholangan. Ma'lumotlar to'liq xizmat va salomatlik natijalari qatorini qamrab olmagan sababli natijalar resurs va moliyalashtirish transformatsiyasini tavsiflaydi, klinik sabab-oqibatni emas.

TAHLIL VA NATIJALAR

Sog'liqni saqlash xarajatlarining dinamikasi. 2017-yilda sog'liqni saqlash xarajatlari 7 287,9 mlrd so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2026-yilda 48 794,0 mlrd so'm miqdorida rejalashtirilgan. Nominal o'sish 6,7 barobarga teng. Inflyatsiya ta'sirini hisobga olgan holda real o'sish ancha past bo'lsa-da, 2017-yil narxlarida xarajatlar indeksi 2026-yil uchun 289,0 ga yetadi. Shuning uchun miqdoriy kengayishni baholashda nominal va real ko'rsatkichlarni ajratish muhim (1-jadval).

1-jadval.

Sog'liqni saqlash xarajatlari o'sishi va resurs-natija ko'rsatkichlari

Ko'rsatkich	2017	2024	2025	2026	Asosiy o'zgarish
Jami sog'liqni saqlash xarajatlari, mlrd so'm	7 287,9	36 586,5	41 329,7	48 794,0	2017-2026: 6,7 barobar
Dori va tibbiy buyumlar, mlrd so'm	393,7	3383,2	3721,5	4 093,7	10,4 barobar
Davlat dasturlari, mlrd so'm	133,1	2 047,6	2276,8	4 514,1	33,9 barobar
Tibbiyot tashkilotlari, ta	3 524	3839	4091	4 325	22,7% o'sish

Manba: dissertatsiya doirasidagi muallif hisob-kitoblari va rasmiy byudjet ma'lumotlari.

Jami xarajatlar o'sishi bilan dori xarajatlari o'rtasidagi $r=0,987$ darajadagi kuchli musbat bog'liqlik dori ta'minoti umumiy moliyalashtirish kengayishining muhim tarkibiy qismi ekanini ko'rsatadi. Jami xarajatlar va davlat dasturlari mablag'lari o'rtasidagi $r=0,923$ bog'liqlik esa maqsadli moliyalashtirishning umumiy byudjet o'sishi bilan birga jadallashganini anglatadi. Biroq korrelyatsiya xizmat sifati yoki salomatlik natijasini isbotlamaydi. Aksincha, u keyingi bosqichda aynan qamrov va natija indikatorlarini joriy etish zarurligini ko'rsatadi.

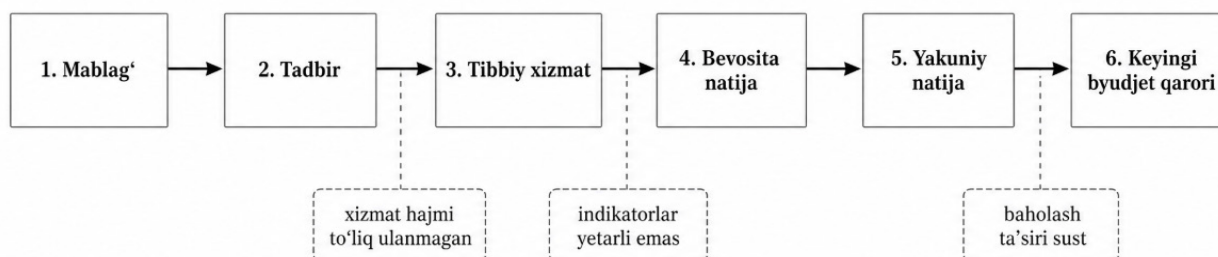
2025-2026-yillarda moliyalashtirish manbalarining tarkibiy siljishi. 2026-yil parametrlarida sog'liqni saqlash xarajatlari 2025-yil ijrosiga nisbatan 18,1 foiz yuqori rejalashtirilgan. Jami 48 794,0 mlrd so'mning 37 738,9 mlrd so'mi yoki 77,3 foizi mahalliy byudjetlar hissasiga to'g'ri keladi. Respublika byudjeti ulushi 18,8 foiz, xalqaro moliya institutlari mablag'lari 3,8 foizni tashkil etadi. Bu tarkib sog'liqni saqlash moliyasida hududiy darajaning markaziy ahamiyatini ko'rsatadi (2-jadval).

2-jadval.

Sog'liqni saqlash xarajatlarning moliyalashtirish manbalari bo'yicha tarkibi

Moliyalashtirish manbai	2025, mlrd so'm	2026, mlrd so'm	O'sish, %	2026 ulushi, %
Respublika byudjeti	6 748,7	9 180,2	36,0	18,8
Mahalliy byudjetlar	34 581,0	37 738,9	9,1	77,3
Xalqaro moliya institutlari	0,0	1 875,0	-	3,8
Jami	41 329,7	48 794,0	18,1	100,0

Mahalliy byudjetlar ichida eng muhim o'zgarish Davlat tibbiy sug'urtasi jamg'armasi bilan bog'liq. 2025-yil parametridagi 21 058,8 mlrd so'mlik moliyalashtirish 2026-yilda 34 067,0 mlrd so'mga yetib, 61,8 foizga oshadi va mahalliy sog'liqni saqlash xarajatlarning 90,3 foizini egallaydi. Shu paytda boshqa saqlash xarajatlari 12 372,2 mlrd so'mdan 2 391,9 mlrd so'mga qisqaradi. Ushbu qarama-qarshi dinamika mablag'ni muassasa xarajat moddalarini orqali taqsimlashdan tibbiy xizmatni shartnoma va tarif asosida xarid qilish mexanizmiga o'tishning moliyaviy belgisi sifatida baholanishi mumkin [8,9] (1-rasm).

1-rasm. Xarajattan natijaga o'tishdagi uzilish nuqtalari

2026-yilda statsionar xizmatlar 20 416,8 mlrd so'm yoki jami xarajatlarning 41,84 foizini tashkil etadi. Ambulator xizmatlar ulushi 32,86 foiz, boshqa xizmatlar 13,19 foiz, investitsiya, jihozlash va ta'mirlash xarajatlari 3,59 foizdir. Statsionar xizmatlar ulushining yuqoriligi dasturiy byudjetlashtirish nuqtayi nazaridan profilaktika va birlamchi yordam natijalarini kuchaytirishni talab qiladi. Chunki byudjetni natijaga yo'naltirish kasallik oqibatini moliyalashtirish bilan cheklanmasdan erta aniqlash, profilaktik qamrov va xizmatga kirish imkoniyatini ham rag'batlantirishi kerak [11,12].

Resurs bazasi ham kengaymoqda: 2025-yilda 515 055,5 shtat birligi va 122 055 shifo o'rni, 2026-yilda 4 325 tibbiyot tashkiloti qayd etilgan. Biroq muassasalar, shtatlar va o'rinlar soni natijadorlikning bevosita o'lchovi emas. Ular xizmat quvvatini bildiradi. Dasturiy byudjetlashtirish uchun ushbu resurslar qabul soni, davolangan holat, bandlik, kutish muddati, sifat va bemor natijalari bilan birlashtirilishi lozim.

Davlat dasturlari bo'yicha mablag'larning 2017-2026-yillarda 33,9 barobar oshishi maqsadli moliyalashtirishning rolini keskin kuchaytirgan. 2023-yilda aniqlashtirilgan mablag'larga nisbatan kassa ijrosi 96,3 foiz, 2024-yilda 99,2 foiz, 2025-yilda 99,3 foiz bo'lgan. Bu byudjet intizomi nuqtayi nazaridan ijobiy natija. Lekin dastur samaradorligini faqat kassa ijrosi bilan tenglashtirish noto'g'ri. Yuqori ijro sharoitida ham qamrov past, xizmat uzluksizligi buzilgan yoki sifat standartlari bajarilmagan bo'lishi mumkin. Shuning uchun dastur pasportida moliyaviy indikator, xizmat hajmi, sifat, qamrov, bevosita natija va maqsadli natija ko'rsatkichlari birgalikda yuritilishi zarur [3,5].

2017-2026-yillarda kuzatilgan 6,7 barobarlik nominal o'sish sog'liqni saqlash tizimining moliyaviy sig'imi keskin kengayganini ko'rsatadi. Biroq nominal xarajat dinamikasini bevosita tizim samaradorligi sifatida talqin qilish metodologik jihatdan to'g'ri emas. Xarajat hajmiga narxlar, ish haqi, dori va tibbiy buyumlar qiymati, tarmoq kengayishi hamda yangi moliyalashtirish mexanizmlarining kiritilishi ta'sir qiladi. Shu sababli dasturiy byudjetlashtirish xarajatning o'sish sur'atidan ko'ra, ushbu o'sish evaziga shakllangan xizmat hajmi va natijaning kuzatilishini talab qiladi [1-6].

Dissertatsiya hisob-kitoblarida jami xarajatlar bilan dori va tibbiy buyumlar xarajatlari o'rtasida $r=0,987$, davlat dasturlari mablag'lari bilan esa $r=0,923$ darajadagi musbat korrelyatsiya aniqlangan. Bu ko'rsatkichlar umumiy resurs kengayishi maqsadli va xizmatga yaqin xarajatlar bilan parallel kechganini ko'rsatadi. Biroq korrelyatsiyaning yuqoriligi dori ta'minoti yoki davlat dasturlari sog'liq natijalariga aynan shu miqdorda ta'sir qilganini anglatmaydi. Sabab-oqibatni aniqlash uchun qamrov, ehtiyojning qondirilishi, kutish muddati, sifat va klinik natijalar bo'yicha to'liq vaqt qatorlari talab qilinadi. Mazkur cheklov natijadorlik indikatorlarini byudjet ma'lumotlariga integratsiya qilish zaruratini yanada kuchaytiradi.

Mahalliy byudjetlarning yangi funksional roli. 2026-yilda mahalliy byudjetlar ulushining 77,3 foizga yetishi hududiy darajada sog'liqni saqlash moliyasining asosiy qismi shakllanayotganini ko'rsatadi. Bunday tuzilma bir tomondan xizmatni aholiga yaqin rejalashtirish imkonini beradi, ikkinchi tomondan hududlar o'rtasidagi demografik, epidemiologik va infratuzilmaviy tafovutlarni hisobga olish zaruratini oshiradi. Mahalliy mablag'larni faqat muassasa tarmog'i yoki mavjud shtatlar soni asosida taqsimlash xizmatga real ehtiyojni to'liq aks ettirmasligi mumkin. Shu bois hududiy rejalashtirishda aholi soni, yosh tarkibi, kasallanish profili, tibbiy xizmatga masofa va xizmat murakkabligi kabi omillarni KPI va tuzatish koeffitsiyentlari orqali hisobga olish maqsadga muvofiq.

Davlat tibbiy sug'urtasi jamg'armasining mahalliy byudjetlar tarkibidagi ulushi 90,3 foizga yetishi mahalliy byudjetlarning funksional mazmunini ham o'zgartiradi. Moliyalashtirish muassasani saqlash uchun umumiy resurs berishdan aniq xizmatni xarid qilishga yaqinlashganda hududiy darajadagi boshqaruvga yangi talablar paydo bo'ladi: shartnoma hajmini asoslash, xizmat birligini hisobga olish, tarif va sifat talablarini uyg'unlashtirish, xizmat ijrosini elektron qayd etish hamda natijalarni keyingi rejalashtirishga qaytarish [7-10]. Bu jarayonni dasturiy byudjetlashtirishdan alohida yuritish moliyaviy islohotlarning o'zaro uzilib qolish xavfini oshiradi.

2026-yil parametrlarida statsionar xizmatlarning 41,84 foizlik ulushi ambulator xizmatlarning 32,86 foizlik ulushidan yuqori. Ushbu nisbat o'z-o'zidan samarasizlikni bildirmaydi, chunki statsionar yordam murakkab va resurs talab qiluvchi xizmatlarni qamrab oladi. Ammo dasturiy byudjetlashtirish nuqtayi nazaridan byudjet tarkibi profilaktika va birlamchi tibbiy yordam natijalarini rag'batlantirishga qanchalik xizmat qilayotgani alohida baholanishi kerak. Agar erta aniqlash va ambulator boshqaruv yaxshilansa, ayrim kasalliklar bo'yicha statsionar yuklama pasayishi mumkin. Buni tekshirish uchun kelgusida statsionar qabul, qayta yotqizish, ambulator kuzatuv, profilaktik qamrov va birlamchi bo'g'inda hal etilgan holatlar indikatorlarini moliyaviy ma'lumotlar bilan birlashtirish zarur.

Bunday yondashuv byudjetni statsionar xizmatlardan mexanik ravishda ambulator xizmatlarga ko'chirishni anglatmaydi. Asosiy tamoyil resurslarning qaysi xizmat modeli orqali ko'proq ijtimoiy va tibbiy natija berayotganini o'lchashdir. Dastur pasportlarida xizmat hajmi, sifat va natijadorlik ko'rsatkichlari kiritilganda turli xizmat darajalari o'rtasidagi resurs taqsimoti ancha asosli bo'ladi [11,12].

Davlat dasturlari bo'yicha mablag'larning 2017-yildagi 133,1 mlrd so'mdan 2024-yilda 2 047,6 mlrd so'mga va 2026-yilda 4 514,1 mlrd so'mga ko'tarilishi maqsadli moliyalashtirishning sog'liqni saqlash byudjetidagi

rolini keskin oshirdi. 2023-yilda aniqlashtirilgan mablag'larga nisbatan kassa ijrosi 96,3 foiz, 2024-yilda 99,2 foiz va 2025-yilda 99,3 foiz bo'lgan. Bu ko'rsatkichlar moliyaviy intizom yuqoriligini tasdiqlaydi. Lekin dasturiy byudjetlashtirish uchun kassa ijrosi faqat birinchi baholash qatlamidir. U mablag'ning sarflanganini ko'rsatadi, ammo nechta xizmat ko'rsatilgani, xizmat qanchalik sifatli bo'lgani va dastur maqsadiga qay darajada erishilganini ko'rsatmaydi.

Shuning uchun har bir yirik davlat dasturi uchun muammo tavsifi, aniq maqsad, xizmat birligi, rejalashtirilgan xizmat hajmi, bevosita natija, maqsadli indikator, monitoring davriyligi va baholash mezonlarini birlashtiruvchi dastur pasporti joriy etilishi zarur [17]. Emlashda bunday pasport qamrov va yetkazib berish uzluksizligini, gemodializda seanslar soni va davolash uzluksizligini, onkologiyada diagnostika va davolashga kirishni, dori ta'minotida esa ehtiyojning qoplanishi va uzluksiz ta'minotni markaziy indikator sifatida belgilashi mumkin. Natijada turli dasturlar uchun bir xil formal KPI emas, ularning tibbiy mazmuniga mos indikatorlar shakllanadi.

Tahlil O'zbekiston sog'liqni saqlash moliyasida uchta parallel jarayonni ko'rsatadi. Birinchisi, umumiy resurslar sezilarli o'smoqda. Ikkinchisi, maqsadli davlat dasturlari va dori ta'minoti umumiy xarajatlardan tezroq kengaymoqda. Uchinchisi, mahalliy byudjetlar doirasidagi moliyalashtirishda Davlat tibbiy sug'urtasi jamg'armasi dominant kanalga aylanmoqda. Ushbu uch jarayon birgalikda dasturiy byudjetlashtirishga o'tish uchun moliyaviy zamin yaratadi. Ammo ushbu zamin natijaga asoslangan tizimga aylanishi uchun har bir pul oqimi xizmat va KPI bilan birlashtirilishi kerak.

Xalqaro tajriba sog'liqni saqlashni to'liq bitta moliyalashtirish modeliga bog'lashdan ko'ra strategik xarid, kafolatlangan paket, sifatga bog'langan to'lov va o'rta muddatli dastur rejalashtirishni uyg'unlashtirishni ma'qul ko'radi [7,13-15]. O'zbekiston uchun ham bosqichma-bosqich aralash model maqbul: davlat byudjeti asosiy manba bo'lib qoladi, sug'urta jamg'armasi xaridor sifatida xizmatni shartnoma orqali moliyalashtiradi, dastur pasportlari esa resurs, xizmat va natijani yagona boshqaruv zanjiriga birlashtiradi.

Natijadorlikka asoslangan moliyalashtirish uchun boshqaruv shartlari. Tarkibiy transformatsiyani yakuniy boshqaruv natijasiga aylantirish uchun moliyaviy, tibbiy va sifat ma'lumotlari yagona kuzatuv zanjirida birlashtirilishi kerak. Byudjet va g'aznachilik tizimi reja hamda kassa ijrosini, elektron poliklinika va elektron shifoxona xizmat hajmini, sug'urta jamg'armasi shartnoma va to'lovlarni, sifat nazorati tizimi esa standartlarga rioya etish va audit natijalarini aks ettirishi mumkin. Mazkur ma'lumotlar dastur KPIlari bilan bog'langanda boshqaruv uchta asosiy savolga javob oladi: mablag' qanday sarflandi, uning evaziga qanday xizmat ko'rsatildi va qanday natija olindi.

Baholashning amaliy qiymati uning keyingi byudjet qaroriga ta'sir qilishi bilan belgilanadi. Agar yuqori moliyaviy ijro past xizmat hajmi yoki sifat bilan birga kuzatilsa, keyingi davrda dastur dizayni, shartnoma shartlari yoki resurs taqsimoti qayta ko'rib chiqilishi lozim. Aksincha, asoslangan ehtiyoj sharoitida yuqori xizmat va natija ko'rsatgan dasturlarni kengaytirish mumkin. Shu orqali sog'liqni saqlash moliyasidagi 2017-2026-yillardagi miqdoriy kengayish natijadorlikka yo'naltirilgan sifat o'zgarishiga aylanishi mumkin [18,19].

XULOSA VA TAKLIFLAR

2017-2026-yillarda sog'liqni saqlash moliyasining transformatsiyasi oddiy xarajat o'sishidan kengroq mazmunga ega. Jami xarajatlarning 6,7 barobar, davlat dasturlarining 33,9 barobar va dori xarajatlarning 10,4 barobar o'sishi tizimning yangi moliyaviy sig'imini shakllantirgan. 2026-yilda mahalliy byudjetlarning 77,3 foizlik ulushi va ular tarkibida Davlat tibbiy sug'urtasi jamg'armasining 90,3 foizlik ulushi xizmat xaridiga asoslangan modelning institutsional va moliyaviy ahamiyatini kuchaytiradi.

Keyingi bosqichda har bir yirik sog'liqni saqlash dasturi uchun dastur pasporti va majburiy KPIlar joriy etilishi, davlat tibbiy sug'urtasi shartnomalarida xizmat hajmi, tarif, sifat va natija indikatorlari birgalikda belgilanishi, mahalliy byudjetlarda hududiy natijadorlik ko'rsatkichlari yuritilishi va yillik baholash natijalari keyingi byudjet so'rovlarini ko'rib chiqishning majburiy mezoniga aylantirilishi maqsadga muvofiq. Shundagina moliyaviy kengayish real tibbiy xizmat va ijtimoiy natijaga aylanishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Homauni, A., Markazi-Moghaddam, N., Mosadeghkhah, A., Noori, M., Abbasiyan, K., Jame, S. Z. B. Budgeting in Healthcare Systems and Organizations: A Systematic Review // Iranian Journal of Public Health. — 2023. — Vol. 52, No. 9. — P. 1889.
2. Schick, A. Sustainable Budget Policy: Concepts and Approaches // OECD Journal on Budgeting. — 2005. — Vol. 5, No. 1. — P. 107.
3. Melkers, J., Willoughby, K. The State of the States: Performance-Based Budgeting Requirements in 47 out of 50 // Public Administration Review. — 1998. — P. 66–73.

4. White, J. The Challenge of Budgeting for Healthcare Programmes // OECD Journal on Budgeting. — 2014. — Vol. 14, No. 1. — P. 73–107.
5. Gergen, J., Josephson, E., Coe, M., Ski, S., Madhavan, S., Bauhoff, S. Quality of Care in Performance-Based Financing: How It Is Incorporated in 32 Programs across 28 Countries // Global Health: Science and Practice. — 2017. — Vol. 5, No. 1. — P. 90–107.
6. Phelps, C. E. Values Beyond ‘Health’ in Budget-Constrained Healthcare Systems // Value in Health. — 2024. — Vol. 27, No. 7. — P. 830–836.
7. Mathauer, I., Theisling, M., Mathivet, B., Vilcu, I. State Budget Transfers to Health Insurance Funds: Extending Universal Health Coverage in Low- and Middle-Income Countries of the WHO European Region // International Journal for Equity in Health. — 2016. — Vol. 15, No. 1. — P. 57.
8. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 5-sentabrdagi “Davlat tibbiy sug‘urtasi mexanizmlarini joriy etishga oid chora-tadbirlari to‘g‘risida” PQ-311-son qarori. <https://lex.uz/uz/docs/-7098084?ONDATE=01.01.2026%2000>
9. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 19-iyundagi VMQ-382-son qarori: birlamchi tibbiy-sanitariya yordami muassasalarida Davlat byudjeti hisobidan qoplanadigan tibbiy yordamning kafolatlangan hajmlari.
10. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 19-maydagi “Sog‘liqni saqlash tizimi va tibbiy xizmat ko‘rsatish tamoyillarini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PF-88-son Farmoni. <https://lex.uz/uz/docs/-7534275>
11. Leider, J. P., Resnick, B., Sellers, K., Kass, N., Bernet, P., Young, J. L., Jarris, P. Setting Budgets and Priorities at State Health Agencies // Journal of Public Health Management and Practice. — 2015. — Vol. 21, No. 4. — P. 336–344.
12. Muriana, C., Piazza, T., Vizzini, G. An Expert System for Financial Performance Assessment of Health Care Structures Based on Fuzzy Sets and KPIs // Knowledge-Based Systems. — 2016. — Vol. 97. — P. 1–10.
13. Anderson, M., Pitchforth, E., Edwards, N., Alderwick, H., McGuire, A., Mossialos, E. United Kingdom: Health System Review. — WHO Regional Office for Europe, 2022.
14. Oguz, A. B. Turkish Health Policies: Past, Present, and Future // Social Work in Public Health. — 2020. — Vol. 35, No. 6. — P. 456–472.
15. Zharlygassinov, T., Ruzanov, R., Dosmanbetova, M. The Reform Dynamics of State Management Practices in the Healthcare Sector of the Republic of Kazakhstan: A Global and Local Perspective // Value in Health Regional Issues. — 2025. — Vol. 45. — Article 101047.
16. Ruzmetova, G. N. Priorities for Improving the Healthcare Financing System in Uzbekistan // Innovation Science and Technology. — 2026. — Vol. 2, No. 5.
17. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 4-yanvardagi “O‘zbekiston Respublikasida dasturiy budjetlashtirish tizimini joriy etishda budjet mablag‘larini taqsimlovchilarning budjet dasturlarini ishlab chiqish, monitoringini yuritish va ularning samaradorligini baholash tartibi to‘g‘risidagi nizomni tasdiqlash haqida” VMQ-4-son qarori. <https://lex.uz/uz/docs/-6728568>
18. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 5-maydagi “Tibbiyot sohasida ko‘rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” PQ-170-son qarori. <https://lex.uz/uz/docs/-8180707>
19. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 7-dekabrdagi “O‘zbekiston Respublikasi sog‘liqni saqlash tizimini tubdan takomillashtirish bo‘yicha kompleks chora-tadbirlar to‘g‘risida” PF-5590-son Farmoni. <https://lex.uz/docs/4096197>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 9/4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
